

DE JEUGD EN DE VAKBEWEGING

Propagandamiddelen ten dienste van de Vakbeweging voor de werving van de Jeugd

door V. Thijs

WANNEER het vraagstuk van de middelen om de jeugd tot onze vakorganisaties te brengen onderzocht wordt, dan wordt verondersteld dat het *voorafgaande* probleem, dat van de *noodzakelijkheid*, achter den rug is. Maar zoover zijn wij in ons land nog niet. Daar zijn in de eerste plaats diegenen welke jeugdbeweging en kwajongensstreken identificeren. Dan zijn er die zich niet tegen jeugdbeweging uitspreken omdat zij met den stroom mee moeten en de jeugdbeweging bijgevoig als een niet te vermijden kwaal aanvaarden. Ten slotte, en zij zijn de talrijksten, zij die meenen dat jeugdbeweging kortweg, alles zegt. Wat spreekt men dan vandaag van syndikale jeugdorganisatie?

Met zulken stand van zaken spreekt het vanzelf, dat dit artikel zich richt tot een zeer beperkten kring van belangstellenden, want *wij gaan uit van het standpunt dat het onmogelijk is op groote schaal leden voor onze vakorganisaties te werven, zonder voor de jeugd een bijzondere organisatievorm (met bestendig karakter) op te bouwen.*

Wij kunnen, zonder op ernstige tegenspraak te stuiten, het feit vaststellen, dat de moderne vakbeweging aan het jeugd-vraagstuk nooit die aandacht schonk, die vooruitziende leiders er aan moesten wijden. Wel kunnen er vele verklaringen en verontschuldigingen gevonden wor-

den (plotselinge groei in de naoorlogscne jaren, het oprijzen van talrijke moeilijke problemen die alle beschikbare energie in beslag namen, het gemis aan kaders om zulk reuzenwerk aan te vatten), maar die nemen niets weg van het bloote feit. Het is slechts in den loop van de laatste vijf jaren, dat onze vakbonden zich eenigermate begonnen te interesseeren voor het vraagstuk van de jonge arbeiders. Er zijn o. i. twee hoofdredenen die dat verklaren: in de eerste plaats de geweldige aktiviteit die door de kristen-demokratie op gebied van jeugdorganisatie ontplooid werd (K.A.J., V.K.A.J., J.O.C., J.O.C.F.). Verder de algemeene drang van alle politieke stroomingen — onder den druk van de fascistiseering der openbare meening — om zich van de jeugd meester te maken.

Wat er ook van zij, vandaag is er belangstelling voor de jeugd « meer dan gisteren en minder dan morgen ». Die belangstelling ontwikkelt zich ook in de vakbeweging. Wie de gebeurtenissen in de laatste drie jaren gevolgd heeft, weet zulks. De stichting van de Syndikale Jeugdorganisatie te Antwerpen (en haar sukses!) staat er als levend bewijs.

En nu ter zake. Wij willen in dit artikel enkele der propagandamiddelen, waarvan de vakbonden zich kunnen bedienen, opsommen:

1. De arbeiders, die vandaag in onze rangen

staan, zouden stelselmatig moeten bewerkt worden om hun kinderen te laten vereenigen van zoodra zij het werkhuis betreden. Huisbezoek, maar vooral de vakpers, is het voor de hand liggende propagandamiddel. Administratief moet elke organisatie in orde zijn om alle noodige gegevens te verzamelen, terwijl de federaties van vakbonden de aangewezen lichamen zijn om dat werk *jaar voor jaar* uit te voeren.

2. De jonge arbeiders, die reeds deel uitmaken van de organisatie dienen federaal bijeengebracht. Uit hen worden de propagandisten gevormd die in den familiekring, op de straat, in de werkhuisen en fabrieken, aan de dopbureelen het woord van de vakbonden verspreiden. Zij worden getraind, gehard, komen de ordewoorden ontvangen en zijn de dagelijksche bestendige verdedigers van onze organisatie. Zij dringen door in alle kringen en voeren *methodisch geleid*, hun taak uit.

3. De vakpers dient aangepast aan de mentaliteit en het *bevattingsvermogen* van de jeugd. Een afzonderlijk blad (of een pagina in de bestaande vakbladen), manifesten en vlugschriften moeten regelmatig onder de jeugd verspreid worden. In bijzondere bijdragen kan de jeugd onderwezen worden in de *geschiedenis* en de *leerstelling* onzer vakbonden.

Het onderscheid tusschen *onze* en de tegenstrevende organisaties moet *duidelijk* aan de hand van het verleden en de gebeurtenissen van vandaag, in het licht gesteld worden.

4. Op regelmatige tijdstippen zouden al de jonge mannen en vrouwen die het laatst tot de vakbeweging toetraden, bijeengebracht moeten worden. In goedgekozen termen moet gewezen worden, op den beteekenisvollen stap, die door aansluiting bij een vakbond gedaan wordt. Er kan daar in een korte toespraak tot de geesten der jeugd doorgedrongen worden en gewezen op alles wat de vakbeweging *is* en *zijn kan*, maar waar onze jeugd niet van vermoedt dat het bestaat. Er kan daar over eigenliefde van den arbeider, het klassebewustzijn, de strijdvvaardigheid, de solidariteit gesproken worden. De jonge arbeiders moeten daar voor het eerst horizonten van toekomstmogelijkheden zien opengaan. Zij moeten in ons midden welkom geheeten worden, en hen kan de vraag gesteld of zij den arbeidersstrijd mede willen voeren.

De propagandistische waarde van dit middel is niet te schatten. Wij hechten er een zeer groote beteekenis aan, omdat het ons reeds zoodikwijls pijnlijk getroffen heeft, te zien hoe groot de *onwetendheid* omtrent het wezen van de arbeidersbeweging bij de jeugd is.

5. De vakbeweging zou er haar werk moeten van maken om datgene, wat in het Plan van den Arbeid voor de jeugd voorzien is, op de gepaste wijze onder de jonge arbeiders te verspreiden.

Voor de jeugd kunnen wij herhalen wat de Man zegde voor de arbeiders in 't algemeen; een programma verbindt tot alles en niets, een plan biedt een *onmiddellijk* te realiseeren waarde. *Dat* is wat wij voor de jeugd noodig hebben. Programma's van jeugdeischen en platonische beginselverklaringen kunnen documentaire waarde hebben. De jonge arbeider zal er zich niet om bekommeren!

6. Wij willen ook nog wijzen op de mogelijkheid, de syndikale propaganda te voeren in de bestaande jeugdgroeperingen. Zonder het belang daarvan te overschatten kunnen wij toch zeggen, dat in de A.J.C., de sport- en vermaakgroepen, en bij de jonge wachten nog aan de syndikale opvoeding van de leden kan gewerkt worden.

7. De *werklooze* jeugd heeft het recht op onze bijzondere aandacht; niet dat de vakbonden zelf het enorme werk der jeugdwerkloozenzorg op zich kunnen nemen, maar wij kunnen de openbare besturen *dwingen* dat probleem onder oogen te zien.

Propagandistisch heeft dat zijn waarde, want het komt er voor vele jongeren op aan zich niet aan hun lot overgelaten te voelen! Want 't is in die gemoedsstemming dat zij voor geestesverwarring — die zich altijd *tegen ons* keeren zal — het best vatbaar is.

* * *

Ziedaar een paar gedachten, die o. i. waard zijn verder bestudeerd te worden.

Er blijft ons om te sluiten slecht één opmerking te maken: Het is te betreuren dat de gedachten van dit artikel in de voorwaardelijke wijze gesteld zijn. Het is dringend noodig de « zou's » door « is » te vervangen.

Wij verklaren ons bij voorbaat akkoord met eventueele medewerkers om de zaak verder uit te diepen.

De werkloosheid der jeugd

In den Senaat heeft kameraad Marius Renard op 15 Mei jl. den Minister van Arbeid ondervraagd over het vraagstuk van de werkloosheid der jeugd. Wij oordeelen het niet van belang ontbloot hier de belangrijkste deelen van deze ondervraging over te drukken:

Nu kom ik tot de werkloosheid der jeugd. Hier is de toestand zeer bedenkelijk. Twee onderzoeken hebben tekortkomingen der jeugd aangetoond. Volgens het onderzoek zijn er in het Centrum 14 t.h. niet-zwakke kinderen, 56 t.h. zwakke en 30 t.h. zeer zwakke.

In de provincie Luik heeft men er meer naar gestreefd de oorzaken van die tekortkomingen op te sporen. Op 14,295 kinderen van werkloozen heeft men er 621 geteld die volstrekt onvoldoende gevoed waren, en 1,500 die één maaltijd per dag te kort kwamen.

Talrijke ouders laten aan hun kinderen toe te ar-

beiden zonder loon, om niet op straat te moeten loopen.

Er bestaan in ons land 40,650 werklozen van 16 tot 20 jaar. Voegt men er dezen bij die niet zijn ingeschreven in de werklozenkassen, dan kan men bevestigen dat er 80,000 jongelingen werkloos zijn.

Welnu, le heer minister Lippens heeft bekend gemaakt, dat er meer dan 20 vrije vakscholen werden gesloten omdat er geen voldoende aantal leerlingen was.

In het verslag van den Inspectiedienst van Henegouwen wijst men er op, dat in 1933 door de school te Couillet 4 diploma's werden afgeleverd; te Courcelles, 12; te Farciennes, 6; te Leuze, 3, en te Peruwelz, 2. Welnu, het geldt hier scholen gelegen in gemeenten wier bevolking hoofdzakelijk uit arbeiders bestaat.

In 1933 bereikte de globale bevolking der nijverheidsscholen van Henegouwen, welke provincie meest het vakonderwijs vertegenwoordigt, nog niet 16,000 leerlingen. Er waren slechts tien leerlingen meer dan in 1932.

Onder deze 16,000 jonge lieden waren er slechts 9,000 arbeiders. Deze trekken dus geen nut uit de scholen die te hunner beschikking worden gesteld. Men mag het geringe geboortecijfer van de oorlogsjaren niet aanvoeren. Dit tijdperk is voorbij.

In werkelijkheid bestaat er in het bijwonen der vakscholen een tekort van 50 t.h. De vader weet niet meer welken stiel hij zijn zoon moet doen aanleeren. De werkloosheid is vooral te wijten aan de rationalisatie van de nijverheid en aan de uitbreiding van de machines. Dat is waar, maar wij moeten uitzien naar middelen om ons aan te passen aan de nieuwe voorwaarden.

Al de landen zijn bezorgd om de werkloosheid van de jeugd. Op dit tijdstip van het leven werkloos zijn is zeer gevaarlijk, ten opzichte van de zedelijkheid en van de vorming van het geweten. Ten onzent zijn 70,000 à 80,000 jongelingen werkloos.

In de meeste landen werd de bijwoning der school na de gewone schooljaren verplichtend gemaakt. In de Vereenigde Staten, Zwitserland, Polen, werd de schoolbijwoning tot 18 jaar verplichtend.

Onlangs heeft men het aantal kinderen die de scholen zullen verlaten in Engeland op 65,000 geraamd. Dadelijk heeft men getracht vakscholen te hunner beschikking te stellen.

De Regeering van het Groothertogdom heeft onlangs uitmuntende maatregelen genomen, waarbij het loon voor de leerjongens werd verplichtend gesteld en de vakopleiding op verschillende wijzen werd bevorderd.

In België heeft men gepoogd iets te doen, doch zonder de noodige samenschakeling.

Gemeente- en provinciale besturen en syndikale organismen hebben iets willen doen, maar zeer dikwijls bleek hun poging ondoeltreffend en nutteloos.

De Bestendige Deputatie van Brabant zou besloten hebben 50 t.h. te geven van het krediet dat noodig zou zijn om leergangen in te richten voor de werklozen. Alleen Leuven heeft dien oproep beantwoord.

Ook Antwerpen had leergangen ingericht; zij hadden geen bijval. De provincie Brabant had leergangen ingericht voor werkloze arbeidsters; slechts 75 meisjes meldden zich aan, en voor het tweede studiejaar waren er geen meer.

La Louvière heeft 100 frank per jaar toegekend aan

de leerlingen van de vakschool, Saint-Vaast insgelijks. De uitslagen waren niet bevredigend.

Verstandhouding ware noodig onder regeeringsbeleid.

Al de partijen zijn het eens om de deficiëntie van de jeugd te verhelpen. De *Gazette*, de *Indépendance belge* raden de uitbreiding van den schoolplicht aan.

Het meest inslaande argument ontleen ik aan het verslag van de Federatie der Katholieke Werkgevers.

Men moet het vraagstuk van alle zijden beschouwen, zegt het verslag, en in afwachting dient er in het meest dringende voorzien met de bestaande werken aan te moedigen.

Dit verslag stelt voor, de oprichting van een tijdelijke bijzondere commissie, vooral samengesteld uit parlementsleden, uit afgevaardigden van beroepsgroeperingen, zoo van werkgevers als van werknemers, uit afgevaardigden van Ministeries van Middenstand, van Openbaar Onderwijs, van Landbouw en van Nijverheid.

Deze Kommissie zou tot opdracht hebben de volgende vraagstukken ter studie te leggen en zoo spoedig mogelijk een verslag en besluiten voor te leggen aan beide Kamers:

1. Verhooging van den ouderdom der jonge lieden om tot het werk te worden toegelaten;
2. Verplichte bijwoning van het na-schoolsche vakonderwijs;
3. Vergoeding van de leerjongens tijdens de verplichte bijwoning van de leergangen;
4. Specifieke studie van de overbevolkte stielen en van de stielen waar er gemis aan werkkrachten bestaat. Het onderwijs in verband met deze laatste zou in de eerste plaats in aanmerking dienen genomen;
5. Vermenigvuldiging van de beroepsleergangen in al de streken waar de werkloosheid heerscht, volgens het beginsel van de kosteloze bijwoning;
6. Toekenning van een aanvullende vergoeding aan de ouders wier kind beneden de achttien jaar werkloos is en vakleergangen volgt;
7. Mogelijkheid voor de jonge lieden om te zijn aangesloten bij een werklozenkas en beschouwd te worden als werklozen na het volbrengen van een reglementairen proeftijd;
8. Inrichting van lessen van algemeene burgerlijke, sociale en beroepsopleiding, enz., voor de halve gasten en de volle werklieden die werkloos zijn;
9. Inrichting in de gemeenten van schoolkantines, waarvan eventueel zouden kunnen gebruik maken de leerlingen die de leergangen van de beroepsscholen volgen;
10. Aanpassing van de jonge werklozen aan de stielen en bedrijven van den middenstand, derwijze dat de aanwerving van personeel wordt bevorderd in de stielen waar er thans een opleving schijnt te bestaan;
11. Samenordening van de maatregelen, getroffen door de gemeenten en de provincies, derwijze dat er een stevige eenheid wordt verzekerd aan de actie ondernomen ten bate van de werkloze jeugd.

Ik deel de meeste van die opvattingen.

Sinds lang heeft de Socialistische Partij verscheidene voorstellen gedaan, namelijk dat de leertijd zou verlengd worden.

Ik stel voor, een tijdelijke bijzondere Kommissie te vormen uit parlementsleden, afgevaardigden der werkgevers- en arbeidersorganismen, en afgevaardigden der betrokken departementen. Die Kommissie zou ons zoo spoedig mogelijk een verslag moeten voorleggen en konklusies, binnen een bepaalden tijd.

De Werkloosheid der Jeugd in Tsjechoslowakije

In de *Informations sociales* van 7 Mei en 7 Juni j.l. zijn de volgende inlichtingen verschenen over de maatregelen genomen tegen de werkloosheid der jeugd in Tsjechoslowakije :

TEHUIZEN VOOR JONGE WERKLOOZEN

De bijval bekomen door de tehuizen voor de werklooze jeugd welke in den loop van verleden winter ingericht werden door de Centrale Kommissie voor hulp aan de kinderen en onvolwassenen van Bohemen, heeft het Ministerie van Sociale Voorzorg doen besluiten dezen maatregel te veralgemeenen.

Tehuizen moeten ingericht worden in gansch de Republiek, namelijk in de streken die het ergst door de crisis getroffen zijn. Het aantal deelnemenden zal beperkt zijn tot vijftig per tehuis. Zullen alleen aangenomen worden, de behoeftige jongelieden tusschen 18 en 20 jaar oud.

De aktie der tehuizen zal een onderrichts- en arbeidsprogramma omvatten. Voor de jongelingen moet het programma werkhuisarbeid voorzien; de meisjes zullen keukenarbeid verrichten en de leergangen van naaien en huishoudelijke ekonomie volgen. De leergangen zullen twee maand duren. Het dagelijksch onderricht zal 6 uren bezigheid omvatten, waarvan 4 in de werkhuisen.

Het aantal tehuizen is vastgesteld op veertig.

De uitslagen van hun bedrijvigheid zullen onderworpen worden aan het onderzoek van het Sociaal Instituut van Tsjechoslowakije en aan datgene van het Nationaal Bureau voor Statistiek, en zullen dienen voor het opmaken van een algemeen aktieprogramma ten gunste van de werklooze jeugd.

KAMPEN VOOR JONGE WERKLOOZEN

De Ministerraad heeft besloten als proef drie kampen in te richten voor de jonge werkloozen, d. i. in Bohemen, Moravië en Slowakije.

Het Ministerie van Sociale Voorzorg werd belast met de inrichting dezer kampen, waarvan het eerste, gelegen te Terezin, in het begin 60, en later 120 personen zal groepeeren. De deelneming aan de kampen is volkomen vrijwillig en de jongelieden zullen ze mogen verlaten wanneer zij willen. Zullen er in opgenomen worden de ongehuwde jongelieden van 18 tot 24 jaar oud. De kampen zullen in de mate van het mogelijke een zelfstandig beheer hebben. Al de vraagstukken van kultuur, lichamelijke opvoeding en algemeen onderricht zullen geregeld worden door vrouwenlieden gekozen onder de deelnemers. Daarentegen is het algemeen beheer der kampen en der werken er buiten ondernomen toevertrouwd aan personen benoemd door het Ministerie van Sociale Voorzorg.

De jonge arbeiders zullen 35 uren per week te werk gesteld worden aan werken van bouwen of herstellen van wegen en spoorweglijnen. In geen geval mag hun arbeid konkurrentie aandoen aan den arbeid der volwassen arbeiders. Geen werken mogen voor rekening van bijzonderen uitgevoerd worden. De openbare machten die de werken doen uitvoeren zullen aan de jonge werkloozen die zij te werk stellen

dezelfde loonen moeten betalen als aan de werklie-den aangeworven krachtens een gewoon arbeidskontrakt. Deze loonen zullen moeten toelaten al de kosten van de arbeidskampen te dekken.

De deelnemers zullen gehuisvest en gevoed worden; zij zullen werkkleeren en -schoenen bekomen. Zij zullen 0.40 Tsj. kr. per uur arbeid ontvangen, tegen ziekte en gebeurlijk tegen de ongevallen verzekerd zijn.

De arbeidersvakbonden hadden zich tegen de verplichte deelneming aan de kampen uitgesproken. De beroeps- en algemeene opleiding moest aan den kop van het programma geplaatst worden en de arbeid tot enkele uren per dag beperkt. De vakbonden hadden gevraagd, dat de jongelingen alleen zouden gebezigd worden aan werken die niet zouden kunnen ondernomen worden voor een normaal loon. De deelnemers moesten verzekerd worden tegen ziekte en ongevallen.

De Werkloosheid der Jeugd in Groot-Brittanie

Het Britsch Arbeidsministerie heeft een bijzondere optelling gedaan van de jonge werkloozen ingeschreven op 19 Maart 1934.

Ziehier daarover enkele beiangwekkende gegevens :

Op 19 Maart beliep het aantal ingeschreven jonge werkloozen beneden 18 jaar oud ongeveer 89,000, waarvan 49,212 jongens en 39,552 meisjes. Dicht bij 37,000 onder hen (19,129 jongens en 17,801 meisjes) waren minder dan 16 jaar oud.

7,442 jongens en meisjes onder 16 jaar volgden voort volledig de lessen van de dagschool, alhoewel zij in de plaatsingsbureelen opgeschreven waren tot het bekomen van werk.

Op de zoowat 30,000 overblijvende kinderen waren er ongeveer 16,000 jongens en meisjes van minder dan 16 jaar (7,954 jongens en 7,803 meisjes) sinds het verlaten der school niet in gelukt zich van gansch den dag werk te verschaffen, terwijl dicht bij 14,000 er op gegeven oogenblikken hadden van genoten.

Op 51,834 jongens en meisjes van 16 tot 17 jaar ingeschreven als werkloozen op 19 Maart 1934, waren er 7,283 voor een gedeelte van den dag te werk gesteld of waren tijdelijk afgedankt, met dien verstande dat zij spoedig terug zouden aangenomen worden, en 89 waren slechts toevallig te werk gesteld.

Op de 44,453 andere kinderen, waarvan bijna alle tot de kategorie der volledige werkloozen mogen gerekend worden, waren 10,758 jongens en 8,636 meisjes 16 jaar, en 15,046 jongens en 10,013 meisjes 17 jaar oud.

Het arbeidsprogramma voorziet, buiten den handenarbeid, leergangen van algemeene opvoeding, besprekingen, alsmede spelen en lichamelijke oefeningen.

Ten einde deze maatregelen van bestrijding der werkloosheid van de jongelieden te volledigen, heeft het Ministerie van Sociale Voorzorg zich voorgenomen in de toekomst een zeker per cent (10 tot 15 t.h.) jongelieden tot 24 jaar oud te doen aanwerven voor de uitvoering van al de openbare gewone en hulpwerken, alsmede de aktie van het tehuis voor de werklooze jeugd uit te bereiden.